

ČTVRTLETNÍ ZPRAVODAJ MĚSTYSE NOVÝ HRÁDEK

2 / 2014

ČERVEN

zdarma

Cena Petra Parlěře - XII. ročník

Jde o jednu z nejstarších veřejně prospěšných urbanisticko-architektonických soutěží s aspirací přispět k obnově českých měst a obcí. Města jejím prostřednictvím a na základě jimi zpracovaných a Společností Petra Parlěře přijatých zadání získávají za výhodných podmínek, návrhy na úpravu veřejných prostranství, nej-různějších budov ve veřejné správě a i jejich interiéru. Již podvanácté se mohou města přihlásit do urbanisticko-architektonické soutěže o Cenu Petra Parlěře. Nový ročník má téma: Revitalizace osiřelých nebo zanedbaných staveb či území. Do letošního, již 12. ročníku architektonické soutěže o Cenu Petra Parlěře byla zařazena následující města: Nový Hrádek, Roudnice nad Labem, Týn nad Vltavou, Kroměříž, Valašské Meziříčí, Orlová, Třebíč, Litoměřice, Znojmo, Nymburk a Litvínov.

Rozhledna na Šibeníku

První architektonickou soutěží ze souboru témat letošního dvanáctého ročníku Ceny Petra Parlěře bude projektová soutěž na rozhlednu na vrchu Šibeník v lokalitě městyse Nový Hrádek poblíž Náchoda. V současné době stojí na Šibeníku torzo původní elektrárny v podobě tubusu s výškou 30 m a v jeho blízkosti stavba technického zázemí. Cílem projektu je využít potenciálu místa a dochovaných staveb, transformovat původní tubus elektrárny na rozhlednu a rekonstruovat přilehlý objekt pro potřeby zázemí rozhledny a volnočasových aktivit návštěvníků i obyvatel obce. Soutěž bude vyhlášena 9. června 2014.

Bc. Zdeněk Drašnar, starosta

Krátce...

- 1. března 2014 začala obsazením poloostrova Krym **intervence Ruska na Ukrajinu**. Krym patřil Ukrajině od roku 1954. Rusko nepolevuje ve snaze po Krymu obsazovat další východní ukrajinské oblasti. Dochází ke krvavým střetům mezi ruskými a ukrajinskými vojáky s oběťmi na životech. Evropa a Amerika uplatňuje sankce proti Rusku. Hrozí válka Ruska a Ukrajiny.
- 12. března **zemřela** ve věku 85 let známá **filmová režisérka Věra Chytilová**.
- 13. března obdržel teolog **Tomáš Halík** především za dlouhodobou publikační činnost v dialogu mezi církvemi i s nevěřícími v celosvětovém měřítku **Templetonovu cenu**. Cena bývá nazývána „duchovní nobelovkou“. Cenu obdržela také např. Matka Tereza, dalajláma nebo Alexandr Solženicyn. Dotace 36 milionů korun je určena na realizaci projektu v oblasti dialogu mezi různými náboženstvími a nevěřícími.
- 20. března v 17.57 začalo **astronomické jaro**. Odpovídaly tomu jak teploty od 16 do 20 stupňů ve dne, tak i rozkvetlá zlatice.
- 20. března obdržel Nový Hrádek **3. místo** v krajském kole internetové soutěže obcí nazývané **Zlatý erb**. Zásahu na opětovném úspěchu má především webmaster Ing. Milan Holinka.

- 12. dubna se uskutečnilo **Slavnostní otevření zrekonstruované sokolovny**. Slavnost byla dobře připravená a velmi se podařila. Asi 300 přítomných účastníků si vyslechlo fundované projevy, zhlédlo pěkná videa i milé cvičení žákyň. Při pokládání

věnce k pamětní desce umučených sokolů defilovaly místní prapory. Zaujala i výstava dokumentující rekonstrukci sokolovny. Nechybělo ani sladké občerstvení. K slavnostní příležitosti 90 let od výstavby sokolovny byla vydána pamětní brožura.

- 18. dubna uspořádali hasiči v sokolovně **Pomlázkovou zábavu**.
- 19. dubna byl jako každoročně pro občany Nového Hrádku zdarma proveden **mobilní svoz nebezpečných odpadů**.
- 27. dubna se ve Vatikánu uskutečnilo **svatořečení papežů Jana Pavla II. a Jana XXIII.**
- 28. dubna slavnostně převzali v náhodském Beránku **hasiči Nového Hrádku** cenu **Křesadlo za BEZVA TÝM** za svou dlouholetou dobrovolnickou činnost. V návrhu na ocenění starosta městyse mj. napsal: *Jediné, co naši hasiči nedokážou uhasit, je jejich nadšení, elán a chuť pomáhat ostatním!* (Není náhodou, že Křesadlo putovalo na Nový Hrádek již počtvrté.)
- 28. dubna ukončila tragicky ve věku 48 let svůj život známá zpěvačka **Iveta Bartošová**.
- 3. května se uskutečnila v kině poutavá přednáška **manželů Balcarových** nazvaná **Povídání o Ugandě**. Dobrovolníci neziskové organizace **Shalom for Uganda** výpravěním a fotografiemi přiblížili lékařské působení na jihozápadě tohoto afrického státu, ve kterém staví kliniku.

- 8. května se 10 členů naší TJ Sokol zúčastnilo **srazu sokolské župy** v Novém Městě n. Met. Pořadatelé pro asi 100 účastníků připravili zajímavý program s vycházkami do míst, kam se obvykle nechodí, dobré pohoštění i ukázkou vystoupení chlapců na nářadí ve „free stylu“.

- 9. května uplynulo již **40 let od zahájení provozu pražského metra**.
- 11. května byla v Náchodě na náměstí v odpočinkové zóně odhalena **lavička Josefa Škvoreckého**. Slavnost zároveň zahájila 17. ročník studentského festivalu Prima sezóna.

- 17. května se konal **32. ročník pochodu Hrádouská vařečka** se startem od zrekonstruované sokolovny. Počasí pochodu opět moc nepřálo, ale počet 494 účastníků svědčí o tom, že „vařečka“ turisty stále láká.

- 23. května proběhla **Noc kostelů**. Místní kostel i většinu kostelů v republice mohli zájemci využít ve večerních hodinách k prohlídce, modlitbám a meditaci.
- 23. a 24. května se konaly **volby do Evropského parlamentu**. Účast voličů v městysi byla 26,25 % (celostátní 18 %).

Počet hlasů voličů: celkem 157,

KDU-ČSL	48 (30,57 %)
ANO 2011	27 (17,19 %)
Koalice TOP 09 a STAN	20 (12,73%)
ČSSD	14 (8,91 %)
Strana svobodných občanů	10 (6,36 %)
ODS	8 (5,09 %)
Česká pirátská strana	6 (3,82 %)
KSČM	5 (3,18 %)
Komunistická strana Československa	4 (2,54 %)
Koalice DSSS a SPE	3 (1,91 %)
11. a 12. Strana zelených	2 (1,27 %)
11. a 12. Česká Suverenita	2 (1,27 %)
13. a 14. Úsvit přímé demokr. T. Okamury	1 (0,63 %)
13. a 14. Koruna česká (monarch. strana)	1(0,63 %)

V celé republice vyhrála strana ANO 2011 s 16 %, v rámci Evropy to byla Strana lidová. Česká republika se účastí 18 % ve volbách umístila na předposledním místě v Evropě, Slovensko se 13 % bylo poslední.

- 29. května proběhlo v místní knihovně každoroční symbolické **pasování prvňáčků na čtenáře novohrádecké knihovny**. Za přítomnosti rodičů i prarodičů obdrželo pasování od knihovnice paní Marie Grimové 16 nových čtenářů.

Cicero: Jaký je člověk sám, taková je jeho řeč.

Anna Marková

30. 4. 2014 Dobrovolnická cena Křesadlo

Navrhnout dobrovolníka na udělení ceny „Křesadlo“ je u nás na Novém Hrádku velký problém. Ne snad proto, že by zde žádný nežil, ale naopak proto, že práce dobrovolníků neodmyslitelně patří k našemu městečku. Setkáváme se s nimi ve všech oblastech našeho novohrádeckého života. Ocenění by si zasloužili VŠICHNI! Proto jsme letos přivítali možnost nominovat tým, ve kterém se to dobrovolníky doslova hemží. Pokud bychom měli co nejpodrobněji popsat jejich dobrovolnou činnost, tak slavnostní předávání by nabralo podobu nekonečného seriálu.

Po dlouhém přemýšlení jsme nakonec vybrali „tým“, který má dobrovolnictví již ve svém názvu a to Sbor dobrovolných hasičů Nový Hrádek. Možná někdo řekne, ale vždyť hasiče mají všude, ale ti naši novohrádečtí svým přístupem, svoji snahou pomoci bez nároku na odměnu plně naplňují ideu dobrovolnictví. Však posuďte sami:

SDH Nový Hrádek byl založen roku 1880 a od té doby, celých 134 let, nejenže chrání náš majetek, ale také nechybí u žádné akce, která se u nás pořádá. Hasičské nadšení se dědí z generace na generaci a současní členové sboru svým předkům dělají jenom čest. Naši hasiči dokáží uhasit téměř každý požár. Pomáhá jim přitom nová automobilová stříkačka, o kterou se s velkou láskou starají. Stranou nezůstává ani historická tech-

nika, která je klenotem sboru a při různých akcích je všemi obdivována. Zásahu na dobrých výsledcích našich hasičů má jejich svědomitý přístup k přípravě, ať již teoretické nebo praktické. Soutěží v požárním sportu se úspěšně zúčastňují děti, ženy i muži, kteří svými výsledky dobře reprezentují nejen svůj sbor, ale i Nový Hrádek. Hasiči si své následníky vychovávají téměř od kolébky. Přípravě nejmenších hasičů je věnována spousta času. Kromě účasti na soutěžích je pro ně i pro ostatní novohrádecké děti připravována velká spousta akcí. Každý rád vzpomíná na vydařenou dračíadu, opékání špekáčků, mikulášskou nadílku a další a další akce. S gratulací se nezapomíná i na zasloužilé členy. Radost je navštívit hasičskou zbrojnicí či cvičiště, které jsou zásluhou hasičských sester a bratří jako ze škatulky. Zejména hasičské cvičiště v poslední době prošlo velkými změnami, důvodem jsou stovky a stovky bezplatně odpracovaných brigádnických hodin strávené jeho úpravou a výstavbou skladu cvičebního materiálu, který bude sloužit jako důstojné zázemí při pořádání soutěží a jiných akcí. Jako starosta městyse si nedokáží představit pořádání obecní oslavy bez našich hasičů. Nejenže vždy při přípravách ochotně přiloží ruku k dílu, ale svou přítomností ve slavnostních uniformách dodají každé slávě patřičný lesk. Nezapomenutelné jsou hasičské plesy a zábavy, při kterých se užije spousta srandy. Ochotní a milí pořadatelé ani zde nezapomínají na své poslání - s přehledem uhasí žízeň všech účastníků.

Jediné co naši hasiči nedokáží uhasit je jejich nadšení, elán a chuť pomáhat ostatním!

Přeji všem starostům, aby měli ve svých obcích stejně skvělé a ochotné hasiče, jako máme u nás na Novém Hrádku!

Souhlasím, aby údaje o našem SDH byly použity ke zpracování v rámci projektu Dobrovolnictví na Náchodsku.

Zástupce nominovaného týmu svým podpisem stvrzuje, že tým nepobírá za svoji dobrovolnou činnost žádnou finanční odměnu.

Jiří Bek, starosta SDH

V pondělí 28. dubna 2014 byly v Městském divadle dr. J. Čížka v Náchodě předány dobrovolnické ceny Křesadlo - ceny pro obyčejné lidi, kteří dělají neobyčejné věci. Večer byl věnovaný všem lidem, kteří dobrovolně podávají pomocnou ruku, kde je potřeba.

Křesadlo je symbolem vykřesané jiskřičky lidství a smyslem jeho udělování je nejen ocenit dobrovolníky, ale zároveň šířit myšlenku dobrovolnictví do hlubšího povědomí veřejnosti.

V České republice byla poprvé udělena v roce 2001 Národním dobrovolnickým centrem Hestia v Praze. V Náchodě byla cena poprvé udělena za rok 2010.

Předávání dobrovolnických cen připravila skupina studentů, která si říká Hledači příběhů za podpory střediska volného času Děčko Náchod, Místní akční skupiny Stolové hory, Mládeže v akci, Kulturní a sportovní nadace města Náchod a osobní podpory pana starosty Birkeho. Novinkou oceňování náchodských dobrovolníků v letošním roce bylo udělení křesadla v kategorii BEZVA TÝM. Toto ocenění jsme se rozhodli udělit na podněty dobrovolníků, kteří skromně podotýkali, že jejich práce je práce celého týmu a ten by si ocenění zasloužil.

V sále náchodského Beránku, jak se místnímu Městskému divadlu říká, se sešli dobrovolníci, zástupci organizací, kteří nominovali své dobrovolníky. Dobrovolníky přišel již tradičně podpořit starosta města Náchoda Jan Birke, oba místostarostové města Drahomíra Benešová a Tomáš Šubert.

O držitelích Křesadla za rok 2013 rozhodovala šestičlenná porota ve složení - Drahomíra Benešová (místostarostka města Náchod), Jiří Tošner (předseda občanského sdružení HESTIA, které zavedlo tradici udělování Křesadel), Ludmila Pohanková (ředitelka SVC Děčko Náchod), Markéta Machová (zástupce Místní akční skupiny Stolové hory), Jacek Kowalczyk (zástupce polského partnera Fundus Glacensis) a v neposlední řadě pan Pavel Bohadlo, který získal v minulém ročníku Křesadlo.

Hodnotit dobrovolnou práci je velmi náročné a proto také moderátorka večera Petra Výtvarová Krausová několikrát zdůraznila, že večer nebyl o hodnocení, kdo pomáhá více či méně, dobře či špatně, ale poklona všem dobrovolným pracovníkům. Proto byli na jeviště pozváni všichni nominovaní a všem bylo poděkováno.

Novinkou oceňování náchodských dobrovolníků v letošním roce bylo udělení Křesadla v kategorii BEZVA TÝM. Toto ocenění jsme se rozhodli udělit na podněty dobrovolníků, kteří skromně podotýkali, že jejich práce je práce celého týmu a ten by si ocenění zasloužil.

V kategorii Bezva tým byly nominovány čtyři kolektivy: Skalní záchranná služba působící v oblasti CHKO Broumovsko, vedoucí kolektivu Mladých hasičů SDH Běloves, Sbor dobrovolných hasičů Nový Hrádek a rodina Steinerova alias „Maxovi“ z Police nad Metují.

Všechny čtyři BEZVA TÝMY si zaslouží velké poděkování, **cenu Křesadlo si odnesl Sbor dobrovolných hasičů z Nového Hrádku.**

Do čtvrtého ročníku Křesadla v Kladském pomezí přišlo 16 nominací. Cenu Křesadlo za rok 2013 získali Milan Kligl ze Sboru dobrovolných hasičů Běloves, Dušan Gajdoš ze Sboru dobrovolných hasičů a Českého červeného kříže Rožmitál a Ivana Richterová ze Senior klub Ostaš.

Děkujeme Všem, kteří přišli do Beránku a všem nominovaným - zdánlivě obyčejným lidem - přejeme dostatek chuti a energie v další dobrovolnické činnosti.

Monika Hovádková

<https://www.mestonachod.cz/mesto-nachod/zpravodajsky-servis/aktuality/aktualita.asp?id=2815>
(redakčně kráceno)

Hrádouská vařečka - 32. ročník

Dne 17. 5. 2014 se uskutečnil v Novém Hrádku již 32. ročník pochodu Hrádouská vařečka. Na tradiční pochod podhůřím Orlických hor zval originální velký kreslený plakát na náměstí. Startovalo se z opravené sokolovny, kde byly pro návštěvníky nachystány panely s vystavenými fotografiemi z průběhu rekonstrukce.

Počasí nás tentokrát po předešlém deštivém a větrném dnu překvapilo svou vlídnou tvář a trasy 5, 8, 12 a 15 km do nádherného okolí Nového Hrádku byly jako každoročně výborně připraveny. Na nejkratší trase měly děti s rodiči za úkol poznat 12 obrázků s řemesly, které měly v cíli pantomimou předvést

organizátorům. Kontrola byla umístěna v areálu Mikrobiologického ústavu Akademie věd ČR pod Novým Hrádkem a jako již tradičně byl na posilněnou podáván chléb s vajíčkem a teplý čaj. K naší radosti se pochodu zúčastnilo 494 lidí, kteří se sjeli ze sedmdesáti čtyř různých míst. Z Nového Hrádku vyšlo na trasy 141 účastníků, z toho bylo 48 dětí. Trasy prošlo 34 rodinných kolektivů, z nichž si 5 vylosovaných odneslo drobné dárky. Čtyři kolektivy, z nichž každý čítal 12 účastníků, obdržely v cíli vařečku nadměrné velikosti. Odměnou pro všechny malé i velké účastníky byla opět opravdová dřevěná vařečka s vypáleným letopočtem a barevnou stužkou na zavěšení na krk.

Poděkování patří všem účastníkům, ale i organizátorům, kteří se na přípravě a průběhu pochodu podíleli.

Příští rok na shledanou.

vzdělavatelka Jana Machová

Letní pozdrav z fary!

Tak jsme se konečně dočkali! Léto je tady. Máme ho asi všichni rádi. Jsou prázdniny, dovolené, je teplo, cestujeme, odpočíváme. Samozřejmě ne celé léto, ale víc, než jindy. Je to krásná doba, protože zpomalíme ten zaběhlý kolotoč a všimneme si věcí, na které jinak není čas. Navštívíme nějaký zámek, nebo hrad, stavíme se podívat i v kostele, který stojí někde opodál, večer si sedneme na pařez na kraji lesa a pozorujeme zapadající sluníčko a máme jedinou starost – odehnat všechny komáry! To je pohoda léta a dovolených.

A tak nám všem přeju, aby to letošní léto bylo opravdu pohodové, abychom si odpočinuli, abychom viděli kus světa, abychom ten náš všední svět viděli z jiného úhlu a tím pak i naše všední starosti a i lidi kolem nás a ty, se kterými žijeme. Abychom na nich objevili další hezké vlastnosti, a více jsme si jich vážili, až se vrátíme domů.

Ještě jednou – KRÁSNÉ LÉTO!

František Hofman, Váš farář.

Střípky ze školy

Letní prázdniny se kvapem blíží a já bych se s Vámi velmi rád podělil o některé novinky ve škole, které nám učitelům i žákům ulehčí a možná i zpříjemní život.

O studijních výsledcích žáků naší školy jsou pravidelně informováni rodiče žáků formou písemnou i prostřednictvím třídních schůzek. O dění ve škole se také dá mnohé vyčíst z internetových stránek.

Zaměřím se proto v tomto článku na akce materiálně technického charakteru.

Mezi nejnáročnější patří bezesporu zateplení přístavby školy, včetně výměny oken, dveří a nových venkovních žaluzií. Na zateplení školy vypracovali pracovníci úřadu městyse úspěšný projekt, který bude během prázdnin realizován. Úřad městyse se bude na financování zateplení spolupodílet jednou čtvrtinou částky. Celková hodnota díla se pohybuje okolo 2 000 000,- Kč.

Fungování počítačové sítě zabezpečovaly ve škole 3 servery. Jejich provoz byl ekonomicky náročný a technicky nespolehlivý. Byl zakoupen nový server, který po všech stránkách nahradí ony předcházející.

V návaznosti na změny ve školní jídelně, související s přechodem agendy na elektronickou podobu, se nainstaluje po skončení zateplovacích prací na vstupní dveře školy elektronický otevírací systém, který žákům umožní prostřednictvím čipu vstup do školy. Vstup žáků a později i odchod žáků ze školy bude zaznamenáván počítačem. Žák bude mít pouze jeden čip pro školní jídelnu i pro vstup do školy. Přesné informace obdrží žáci i rodiče na začátku školního roku.

Pro rychlou, jednoduchou a pohodlnou komunikaci jsme nechali po celé škole rozvést školní rozhlas a zároveň jsme nahradili klasický školní zvonek příjemnými náladovými melodiemi.

Na školní akademii vyzkoušíme i nové přenosné ozvučovací zařízení.

Mimo jmenované akce jsme dále v průběhu roku zajišťovali výběr správce počítačové sítě včetně smlouvy na spolupráci, legalizaci školního softwaru, připojení vybraných prostor školy na PCO (pult centrální ochrany), obměnu počítačové techniky, obměnu školního nábytku a spoustu dalších činností.

Našimi kritérii při výběru dodavatelů jsou cena, kvalita a smluvní podmínky. V podobném trendu bychom rádi pokračovali i v dalších letech.

Mgr. Páv Aleš

Úspěch našich žáků v lehké atletice

V úterý 27. 5. 2014 se několik žáků 1. – 3. třídy naší školy zúčastnilo oblastního kola ve čtyřboji v lehké atletice školních družin na stadionu generála Klapálka v Novém Městě nad Metují. I v tak silné konkurenci novoměstských a spádových škol (celková účast okolo 100 závodníků) jsme se neztratili a vybojovali několik medailí. Nikola Šrůtková ze 3. třídy byla naší nejúspěšnější závodnicí a na stupních vítězů se umístila hned třikrát, v hodu kriketovým míčkem byla na 3. místě, v běhu na 50 m rovněž na 3. místě a ve vytrvalostním běhu na krásném 2. místě. Nick Mádr vybojoval 2 medaile, ve vytrvalostním běhu i ve skoku dalekém byl na 2. místech. Adam Hrnčír ze 2. třídy byl druhý ve skoku dalekém a třetí ve vytrvalostním běhu. Honza Mach rovněž ze druhé třídy vybojoval 1. místo v běhu na 50 m v absolutně nejlepším čase 8:85 s a druhé místo ve skoku dalekém výkonem 2,90 m. Adam Pfeifer si odvezl jednu medaili za 3. místo v hodu kriketovým míčkem. Neztratila se ani Maruška Beranová ze 3. třídy, která svými výkony vybojovala dvě medaile, 2. místo v hodu a 2. místo ve vytrvalostním běhu.

Poděkování patří všem zúčastněným závodníkům za vzornou reprezentaci školy a skvělé výkony. Musíme rovněž pochválit Adélku Čtvrtečkovou a Filipa Povolného, kteří se sice na prvních místech neumístili, ale svým přístupem, odhodláním i svými výkony se umístili v lepší polovině výsledkových listin.

Nyní čeká všechny medailisty okresní kolo konané 16. 6. 2014 v Náchodě. Doufáme, že ani zde se neztratíme a medaile přivezeme. Držte nám, prosím, palce!

Lenka Kubcová
vychovatelka ŠD

Vystoupení sboru Hrádováček v DD Náchod

Dne 4. 3. 2014 proběhlo tradiční vystoupení školního sboru Hrádováček s doprovodem Adély Hlaváčkové na housle a Moniky Čermákové na příčnou flétnu v domově pro seniory v Náchodě. Naše vystoupení se zde těší velké oblibě, proto jsme každoročně zváni k opakování. Pro děti, jež mohou nahlédnout do života v DD a našim starším spoluobčanům udělat radost, je vystoupení velkým duševním a emočním přínosem. Naši Hrádováčci v klientech i v personálu DD zanechávají nejen kulturní, ale i hluboký lidský dojem. Jsou citlivé, vnímavé a laskavě interagují s tímto specifickým publikem, čímž se hluboce zapisují do všech naslouchajících srdíček. Není to vždy lehké, dětskýma očima vidět věci, které každý neunes a přitom se usmívat a rozdávat radost. Za to i za brilantní reprezentaci naší školy jim patří dík.

Jana Soukupová

Vystoupení 4.3.2014 v Náchodě

Dne 4.3.2014 jsme se sborem byli navštívit domov důchodců v Náchodě. Zpívali jsme lidové písně v jídelnách a také v pokojích seniorů. Babičky a dědečkové se k nám často připojili a zpívali s námi a také hodně tleskali. Jedna paní nám dala dokonce čokoládu.

Moc se nám tam líbilo. Jsme rádi, že jsme mohli potěšit důchodce.

Anička, Lea a Miša

Bücherwurm – soutěž v předčítání německého textu

V tomto roce se naše škola opět zapojila do soutěže „Bücherwurm“ (knihomol), která spočívá v předčítání německého textu. Letos organizátoři – Goethe-Zentrum Pardubice – vybrali úryvek z knihy Andrease Steinhöfla „Rico, Oskar a přízraky“.

Školního kola se zúčastnilo 5 žáků z 8. a 9. ročníku a zvítězila v něm Johana Szczyrková. 16. dubna pak reprezentovala školu v celostátním kole v Pardubicích.

Lenka Dudášková

Karlovarský skřivánek

V úterý dne 18. února se žákyně ZŠ Nový Hrádek zúčastnily prestižní pěvecké soutěže Karlovarský skřivánek v Novém Městě nad Metují. Pečlivě se připravovaly, denně pilně zpívaly, což určitě přispělo k výborným výsledkům.

Adéla Šretrová z první třídy získala krásné druhé místo v kategorii 1. až 5. tříd.

Adéla Hlaváčková se umístila již potřetí na prvním místě, tentokrát v kategorii 6. až 9. tříd a svým zpěvem vybojovala postup do celostátního kola v Karlových Varech.

Na klavír je citlivě doprovázela paní učitelka Ludmila Ježková.

Děkuji Adélkám a paní učitelce za vynikající reprezentaci naší školy.

Jana Soukupová

Pěvecká soutěž Karlovarský skřivánek 2014

V pondělí 24. března brzy ráno jsme se vydali na cestu do Karlových Varů, kde se konalo další kolo pěvecké soutěže Karlovarský skřivánek 2014. Přijeli jsme k večeru a zabydli se v krásném hotelu a zbytek večera jsme se procházeli po osvětleném městě. Druhý den jsem byla už od rána dost nervózní. Po dobré snídani jsme šli do školy, kde se konala soutěž. Přišla jsem na řadu až mezi posledními soutěžícími a nebylo jich málo, moje nervozita stoupala víc a víc... Měla jsem strach, když jsme uslyšela, jak říkají mé jméno a volají mě před porotou, sebrala jsem všechny své síly a vešla na pódium. Co se děje? Pomyslela jsem si... Rozbil se mikrofon a to zrovna když jsem měla jít na řadu já! Chvilku jsem musela čekat, než donesou nový a mezi tím moje nervozita vůbec neustoupila. Konečně můžu zpívat, mikrofon je připraven. Písnička skončila, já se uklonila a odešla. Sama jsem věděla, že můj výkon nebyl 100%, ale i přesto jsem se sebou byla spokojená a paní učitelky taky. Za odměnu jsme šli do výborné cukrárny, prošli se po městě, koupili si lázeňské oplatky a obdivovali jsme krásu města. Ve středu ráno jsme se sbalili a odjeli domů s krásným pocitem. Moc jsem si to užila a byl to pro mě obrovský zážitek. Chtěla bych ještě poděkovat paní učitelce Soukupové za přípravu a podporu a paní učitelce Ježkové za perfektní doprovod na klavír.

Adéla Hlaváčková

Kytičkování

Za deštivého dne 29.05.2014 proběhlo pasování prvňáčků na čtenáře hrádovské knihovny, tzv. „kytičkování“. Děti přečetly paní Grimové úryvky z vybraných knížek. Na oplatku jim paní knihovnice přečetla pohádku a na závěr ocenila každého čtenáře krásnou kytičkou.

Lenka Dudášková

EUROREBUS

Dne 13. dubna 2014 nastal pro Hanu Čtvrtečkovou, Karolínu Knoulichovou a Vojtu Vogela velký den. Jeli reprezentovat školu Nový Hrádek do krajského kola soutěže Eurorebus Junior do Hradce Králové. Setkali se zde se stovkami dětí, které soutěžily v různých kategoriích a získali mnoho nových zkušeností a zážitků.

Eurorebus je vědomostní soutěž s devatenáctiletou tradicí. Již třetím rokem byla spuštěna verze této populární soutěže – Eurorebus Junior, která je určena všem žákům prvního stupně základních škol.

Děkujeme všem zúčastněným žákům za vzorné chování a reprezentaci školy.

Jana Soukupová

Malá Prima sezóna

Žáci druhého stupně naší školy se zúčastnili výtvarné a literární soutěže „Malá Prima sezóna“. Ve výtvarné části poroty nejvíce zaujala práce Barbory Machové z 6. ročníku, které udělili čestné uznání.

Lenka Dudášková

Výlet sboru do Hradce Králové

Kolem osmé hodiny ráno jsme se se sborem Hrádováček vydali autobusem do Hradce Králové. Cesta byla celkem rychlá. Po příjezdu jsme si odnesli věci do Jitra, nasvačili se a šli na zajímavou přednášku do vodní elektrárny Hučák. Viděli jsme krátký film, turbíny, atd. poté jsme se v Jitru naobědvali a nadšení se vydali na projížďku vláčkem po městě. Následovala moc dobrá večeře v restauraci a už jsme spěchali na Jarní koncert Jitra. Velmi se nám líbil, dokonce jsme si i zazpívali.

Následovalo překvapení od paní učitelky...šli jsme na pizzu☺, poté jsme se prošli na zpívající schody a nakonec zpátky do budovy Jitra. Chvilí jsme si povídali, umyli se a zalezli do svých spacáků. Karimatky byly tvrdé, ale stejně jsme se dobře vyspali. Ještě nás čekala snídaně a zpáteční cesta domů.

Skvěle strávené dva dny☺.

Pavla a Verča

Dne 12.5. 1014 navštívili Hrádovácci královéhradecký sbor Jitro. Cesta autobusem trvala asi hodinu. Po příjezdu do budovy Jitra jsme si rozvrhli pokoje, se mnou bylo v pokoji pět spolužaček. Po zabydlení jsme se občerstvili a řekli si pravidla, která v budově dodržíme. Poté jsme šli do vodní elektrárny Hučák. Obývaly to tam zajímavé stroje k výrobě elektřiny. V Jitru jsme se najedli a vydali se na projížďku vláčkem. Po projížďce jsme koupili rodičům

dárčky. V Jitru jsme si odpočinuli a těšili se na večeři v restauraci-řízek a hiranolky. Na koncertě jsme viděli tolik lidí! Byl krásný. Večer nám paní učitelka koupila pizzu a klukům Jirmanovým také, měli totiž narozeniny. Nadchly mě večerní zpívající schody, pak jsme už šli zpět do budovy Jitra a uložili se ke spánku.

Tyhle dva dny byly super. Chtěla bych je ještě jednou prožít.

Zpěvačky ze 3. třídy

Dolování hornin na Novém Hrádku a okolí I.

O nejstarší historii kutání hornin a rud na Podorlicku, zaměříme-li se konkrétně do oblasti okolo naší obce, toho příliš nevíme. Nejstarší známá zmínka o ustanovení faráře v obci je z roku 1362, tak i první zmínka o dolování rud se datuje na rok 1446. Není tedy zcela vyloučeno, že práce prospektorů (hledáči rud a vzácných kovů) při průzkumu nerostného bohatství tu byla dříve než založení Hrádku. Považuji tedy za přínosné osvětlit historické skutečnosti a udělat si tak představu, co v minulosti znamenal tento kraj pro obyvatele. Pokud bych se opakoval v něčem, co je místním už známé, považujte prosím tento příspěvek určený především těm, kdo to tu neznají.

Historické záznamy, konkrétně o zpracování železné rudy, byly velmi pěkně zpracovány v publikacích, z některých bylo čerpáno pro články ve Frymburských ozvěnách vydaných na podzim 1997. Pro zájemce odkazuji na elektronický archiv čtvrtletníku z internetových stránek obce.

Výlet do minulosti musím začít hodně hluboko. Z pohledu horninotvorného, patří vznik lokality obce k velmi dávné době, do prvohor, což je doba před více jak 300 mil. lety. Srovnajme například s geologickým vznikem dávno vyhaslé nejmladší sopky v Čechách, mladinkou Komorní Hůrkou se stářím přibližně 0,3 mil. let, či s pěti lidskými generacemi trvajících 0,0001 mil. let. Z dnešního pohledu na vrchní vrstvy zemské kůry plochy České republiky se tedy jedná lokálně o pradávny vznik. Je pozoruhodné, že na povrchu a nižších vrstvách v okolí se nachází několik druhů hornin s velmi odlišným datem vzniku. Většinu katastru obce tvoří horniny zvané fylity, což jsou tlakem a teplotou přeměněné usazeniny (odborně metamorfované sedimenty) typů hornin, jakou je např. opuka. Kamenivo fylitu je tmavě šedé až skoro černé barvy, s plošnou odlučností a podle zvětralosti mnohdy lámavý materiál. Původ vzniku usazenin je tedy díky zaplavení území poměrně mělkým mořem. Protože fylity mají původ ve vrstvených usazeninách, nepatří toto kamenivo k nějak moc používaným stavebním materiálům. V místních stavbách se díky svému plošnému štěpení používal spíše jen na klenby sklepů, popřípadě podezdívky domů. Na významných cestách, jakými byla kupř. lesní cesta vedoucí z Dolů podél Jestřábího potoka až za rozcestí U Buku, byly plošně odlučitelné kameny použity na zpevnění. Uprostřed cesty je na mnoha místech zřetelné ruční svislé zapravení kolmo vůči okraji cesty. Datování zpevnění cesty bude

pravděpodobně do dob kutání rud, což může být i několik set let dozadu. Kamenivo se pro zakládání staveb až donedávna získávalo pouhým vyhloubením místa pro sklep anebo sběrem z polí. Díky svojí přirozené štěpnosti a zvětráním se tak opakovanou orbou kamenivo neustále vytahuje na povrch obdělávané půdy. Protože místní půda s nízkou hloubkou obdělání má původ takřka pouze zvětralé horniny, mají tyto půdy horší bonitu a zpravidla nízký obsah humusu. Proto se místní podhůří přirozeně správně využívalo pro volné spásání dobyt看em a pouze půdy s vyšší bonitou byly využívány pro pěstování brambor a obilí. Dnes se z luk a strání živočišná výroba takřka vytratila, mnohé se sečou jen za účelem získání finanční dotace a na těch aspoň maličko kvalitnějších půdách už i tady můžeme vidět zcela nevhodně osetá pole energeticky náročnou řepkou. Dostupnějším místním stavebním materiálem oproti kamenu zde bylo nepochybně dřevo. Bohužel díky jemu také z historie víme o několika požárech, které dokázaly velmi rychle zničit území několika obydlení až do základu. Veškeré významné historické stavby v okolí náměstí a Hradní ulice byly postaveny s velkým podílem fylitu, z tohoto kamene byl také postavený prakticky celý hrad Frymburk.

V historii obce byl druhým používaným a velmi zajímavým materiálem kámen, jehož vznik je úplně jiný. Jedná se o tzv. granodiorit, což je hlubinná vyvřelina prvohorního stáří. Vznik této horniny je zcela jiný, nejedná se o poklidné dlouhodobé usazování drobných částeczek na dně moře, ale původem je to velmi zjednodušeně řečeno hlubinná sopka. Granodiorit je díky svému původu vzniku hlubinné vyvřeliny velmi tvrdý kámen. Toto magmatické těleso podlouhlého útvaru začíná na území Hrádku a plazí se severním směrem až k Č. Čermné a Dobrošovu. Většina vrcholků v lesích mezi Olešenkou, Č. Čermnou a Borovou jsou vrcholky kdysi horkého tekutého magmatu. Svým mineralogickým složením se co do výskytu a měřítka naší republiky jedná o geologický unikát, v odborné literatuře je pojmenováván jako Novohrádecký masiv. Naše obec se tedy nachází přesně na hranici se zcela odlišným původem geologického vzniku území. Jako jediný nepřehlédnutelný útvar tohoto magmatického tělesa se z hlubin do naší obce protlačil Mikulášův kopec. Téměř v jeho vrcholu, místně „V Písničku“, se nachází lom tzv. granodioritu. Horní vrstvy jinak velmi pevné, staré horniny jsou již navětralé a dochází k erozi, drobení. Spodní partie byly použity pro těžbu kamene ke stavebním účelům. Barva hrubozrnné horniny je načervenalá s černou a bílou pigmentací různých minerálů, kámen umožňuje dobrou opracovatelnost. Mnohé mladší stavby, jako např. sokolovna, patrový dům č. 51, měšřanská škola (ne přístavba), plotové podezdívky, terasa hřiště pod školou, původní obecná škola v Hradní ulici – dnešní Mateřská škola a knihovna, ale i mnohé jiné zděné stavby v centru obce obsahují velký podíl tohoto kamene. Je velmi pravděpodobné, že dnešní Mikulášův kopec byl před prvním lámáním kamene mnohem mohutnější a nepochybně sahal až do míst dnešních novostaveb řadových garáží. Útlum, resp. konec těžby souvisel s rozvojem a cenovou dostupností cihlářských výrobků někdy po druhé světové válce. Nesmírně pracné vylamování kamene a nezřídka nutné následné hrubé opracování zcela logicky nemohlo být konkurentem podstatně

lehčím a tvarově přesnějším cihelným výrobkům. Do zdicích malt a omítek se přidával jemný štěrk granodioritu, především již přirozeně zvětralého z lokality v písničku nad Borovskými lávkami. Omítkám tak dával jemně růžový až načervenalý vzhled, za kterým stojí vysoký obsah hematitu. Minerál hematit je oxid železitý, což je chemicky velmi podobný nám známé rzi na železných materiálech. Slovo hema znamená červený, jako např. hemoglobin, kde právě barvu krve nám dává chemický vázané železo na bílkovinu zvané globin. Vysoký obsah hematitu ve štěrcích je nejvíce zřetelný na povrchu lesních cest v okolí Krahulčí. Podrobně o konkrétních nalezištích s nejvyšší koncentrací železa a způsobech dolování železné rudy v příštím dílu.

Pokud víte o někom, kdo by mohl předat jakékoli osobní nebo předané svědectví o těžbě železné rudy, především na zač. 20. století a poválečných průzkumech v šedesátých letech, prosím zanechte mi zprávu na email petr@hlavacek.info. Děkuji předem.

Ing. Petr Hlaváček

V období 1. 7. 2014 – 31. 8. 2014 bude úplná uzavírka silnice III/ 28526 v úseku od Rokolského mostu po provozovnu Kaden na Novém Hrádku, z důvodu rekonstrukce silnice. Autobusové spoje budou končit a začínat na křižovatce „Nový Hrádek, odb. Doly“.

Pro pěší bude zajištěna a označena bezpečná trasa z Rokolského mostu kolem továrny Velos (Šmalcovna) na Nový Hrádek, zároveň městys Nový Hrádek zajistí vysečení pěšiny přes Žákovec. Původně plánovaná zastávka u Mikrobiologického ústavu AV ČR, Nový Hrádek – Doly nebude zřízena z důvodu nevyhovující silnice a prostoru pro otáčení autobusů.

Bc. Zdeněk Drašnar, starosta

Pronájem obecního bytu

Městys Nový Hrádek nabízí k pronájmu byt 1 + 1 o velikosti cca 60 m².

Možnost nastěhování srpen 2014. Bližší informace získáte na úřadu městysu osobně nebo na tel. č. 491 478 456, 149, 009, mail: uradmestyse@novy-hradek.cz.

Společenská kronika

duben - červen 2014

Naši nejstarší občané oslavili narozeniny:

Mach Josef	76 let	Novotný Karel	80 let
Suchánková Emília	75 let	Světlíková Maruše	88 let
Grim Antonín	79 let	Vavrková Jarmila	76 let
Dušánková Miroslava	72 let	Drašnar Josef	88 let
Hánl Bohuslav	79 let	Marková Anna	75 let
Dušánek Rudolf	74 let	Vondřejcová Vlasta	81 let
Lokajová Františka	73 let	Grym Ferdinand	72 let
Červená Helena	81 let	Sychrovská Miloslava	83let
Dušánek Zbyněk	77 let	Grimová Marie	75 let
Holý Jeroným	76 let	Pohl Josef	80 let
Suchánek Lubomír	70 let	Vančurová Jana	71 let

Všem jubilantům přejeme pevné zdraví, dostatek životního elánu a optimismu a ještě hodně spokojených a šťastných let v našem městysi.

Zlatá svatba:

Jiří a Eva Příbylovi
Josef a Milena Pohlovi

Manželům přejeme hodně štěstí, zdraví, pohody a splnění všech přání.

Noví občanci:

Matyáš Klimeš
Josef Drašnar

Šťastným rodičům blahopřejeme.

Zemřeli:

Božena Kopecká
Květoslav Bureš
Antonín Šafář
Jana Klárová

Vzpomínáme...

Frymburské ozvěny

čtvrtletní zpravodaj Městysse Nový Hrádek, Náměstí 28, 549 22 Nový Hrádek, IČ: 00272884,
zapsán do evidence periodického tisku Ministerstva kultury ČR
pod evidenčním číslem MK ČR E 10519

- Z příspěvků sestavili Ing. Jiří Hlaváček a Mgr. Hana Hlaváčková
- Stálí dopisovatelé: Anna Marková, Bc. Zdeněk Drašnar, Bc. Jarmila Drašnarová, Ing. Pavel Sobotka, Petra Příbylová, Jiří Hlaváček, Lidmila Martinková, Ing. Jeroným Holý, Pavel Bohadlo
- Příspěvky, prosíme, zasílejte nejlépe mailem na adresu: jirka.hla@tiscali.cz
- Nevyžádané příspěvky se nevracejí
- Tisk: Daniel Wolf, Vrchoviny, náklad: 200 výtisků. Číslo vyšlo 25. 6. 2014
- Příští číslo vyjde pravděpodobně v září 2014, uzávěrka bude 10. 9. 2014